

# ÅRSPLAN 2024-2025. KULTURFAG 5. KL.

Uge:	Forløb/fag:	Aktiviteter:	Kompetenceområder Læringsmål	Materialer, tekster og medier:	Evaluerende aktiviteter
33 34	<b>Velkommen tilbage til "Mit sted"</b>	<p>Eleverne fortæller om deres ferie.</p> <p>Lave og skrive postkort fra sin ferie med et eller flere billeder derfra.</p> <p>Vælge et sted at fortælle om. "Mit sted"</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kunne fremlægge sit produkt for andre.</li> <li>• Få viden om kommenterende og forklarende fremstillingsformer.</li> <li>• Få viden om talerens virkemidler.</li> </ul>	<p>Oplæg fra mig</p> <p>Spørgsmålskort til ferieaktiviteter.</p>	<p>Læse postkort op for klassen.</p> <p>Give feedback på hinandens postkort og oplevelser.</p>
35 36	<b>Det fremmede</b> (tværfagligt med dansk og krea)	<p>Med udgangspunkt i den grafiske roman "Ankomsten" undersøger vi, hvad det vil sige at være fremmed, og hvad det mon gør for mennesker at lande et nyt sted, hvor man ikke kender hverken sprog eller kultur.</p> <p>Vi skal tale og læse om børn og familier der rejser langt væk og prøve at forstå, hvordan det mon er.</p> <p>Vi skal specifikt se på, hvad der rør sig i Ukraine og Palæstina ift. det at må flygte fra f.eks. krig.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Få viden om samspil mellem aspekter fra dansk og omverdenens historie.</li> <li>• Få viden om særtræk ved en fortalt historie.</li> <li>• Kunne sætte sig i andres sted, og få indblik i og forståelse af andres livssituationer</li> <li>• Få viden om udlægninger af symboler, ritualer, musik og salmer.</li> </ul>	<p>Optakt: Alfreds historie og spørgsmål hertil: <a href="https://immigrantmuseet.dk/wp-content/uploads/2017/10/FM_A_TREJSE_16s_08.2017_web.pdf">https://immigrantmuseet.dk/wp-content/uploads/2017/10/FM_A_TREJSE_16s_08.2017_web.pdf</a></p> <p>Bog/fortælling: rejsen til Amerika <a href="https://immigrantmuseet.dk/wp-content/uploads/2017/04/Til-Amerika.pdf">https://immigrantmuseet.dk/wp-content/uploads/2017/04/Til-Amerika.pdf</a></p> <p>Bog/fortælling: Da Hannah fra Ukraine kom til Værløse <a href="https://immigrantmuseet.dk/wp-content/uploads/2024/04/Bog-NY.pdf">https://immigrantmuseet.dk/wp-content/uploads/2024/04/Bog-NY.pdf</a></p> <p>DR Explainer programmer om Israel - Palæstina konflikten.</p>	<p>Fortæl en af personerne fra "Ankomstens" historie. Læses for klassen og printes til pralemappen.</p> <p>Vi samler op på emnet igen, når vi skal stå for samling omkring dannelsesmål i december.</p> <p>Dele af forløbet "tal om krig" <a href="https://xn--forlb-yua.xn--forst-gra.dk/course/ref2-tal-om-krig-mellemtrin">https://xn--forlb-yua.xn--forst-gra.dk/course/ref2-tal-om-krig-mellemtrin</a></p>

37 38 39	<b>PBL byggeboksen</b>				
40 41 43 44	<b>Kristendommen fra A-Z</b>	<p>I dette forløb arbejder vi med kristendommens og kirkens oprindelse, udvikling og nutidige betydning for det moderne menneske.</p> <p>Eleverne skal lære om både det nye og gamle testamente, og om kristendommen som tro og kulturbærende religion.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kunne forklare, hvad kristendom er og gengive hovedtræk i kristendommen. Herunder folkekirkens betydning i Danmark.</li> <li>• Forholde sig til, og kunne udtrykke sig om den religiøse dimensions indhold og betydning ud fra grundlæggende tilværelsesspørgsmål og etiske principper.</li> <li>• Have viden om udlægninger af centrale grundbegreber i kristendommen.</li> </ul>	<p>Grundbøger: Religion nu (tekster fra flere af bøgerne, men primært bog nr. 5).</p> <p>TV program dr.tv: 1000 års tro. <a href="https://www.dr.dk/studie/religion/1000-aars-tro">https://www.dr.dk/studie/religion/1000-aars-tro</a></p> <p>Jagten på den glemte viden (forløb fra VIBSKO) Aftale med kirkebesøg i Hald Ege kirke hos Hanne Rytter tirsdag d. 29/10 kl. 10.00-11.30 Husk at der skal hentes materialer hos Skoletjenesten inden afviklingen af løbet.</p> <p>Historiekanon 1: Jellingestenen</p>	<p>Rollespil i Hald Ege Kirke "Jagten på den glemte viden"</p> <p>Quizzen i Historiekanon 1 (kopieret i Arbejd løs).</p>

<p>45 46 47 48</p>	<p><b>Mayaerne og traditioner mellem liv og død</b></p>	<p>I dette forløb skal eleverne arbejde med Mayaerne, de første mennesker der kom til Nordamerika, og deres kultur og skikke. Vi skal se på landbrug, pyramider, tro, overtro og Christoffer Columbus' opdagelse af Amerika og mødet med de indfødte. Vi slutter med at se lidt bredere på den latinamerikanske kulturs ritualer og traditioner omkring de døde og efterlivet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Få viden om væsentlige træk ved historiske perioder.</li> <li>• Kunne læse historiske kilder og udtrykke sig mundtligt og skriftligt om deres indhold og formål.</li> <li>• Eleven kan opstille historiske scenarier for at få indsigt i samfundsforhold i fortiden.</li> <li>• Eleven har viden om religioners og livsopfattelsers betydning for grundlæggende tilværelsesspørgsmål.</li> </ul>	<p>Forløb om Mayaerne fra bogen "Historie 5"</p> <p>Forløbene fra Vibsko "Traditioner mellem liv og død"</p> <p>Film: Coco (Pixar)</p> <p>Billeder</p> <p>Små korte film og videoklip om Mayaerne og deres efterkommere.</p>	<p>Eleverne laver et oplæg om Mayaerne og forskellige dele af deres liv, kultur og religion.</p> <p>Vi ser fillmen "Coco" og taler om denne og hvordan den fremstiller de temaer om liv og død, som vi i forløbet har arbejdet med.</p>
<p>49 50 51</p>	<p><b>Nu er det jul igen</b></p>	<p>I dette forløb skal vi arbejde med julen og dens historie samt betydning for os i dag. Både i en historisk og kristen kontekst. Det gøres gennem tekster, samtaler og forskellige praktisk musiske øvelser og aktiviteter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Have viden om enkle sammenhænge mellem fortidsfortolkninger og nutidsforståelser.</li> <li>• Kunne redegøre for samspil mellem aspekter fra dansk og omverdenens historie.</li> <li>• Eleven kan redegøre for brug af bibelske fortællinger i sprog, kunst og samfund.</li> <li>• Eleven kan redegøre for betydninger af centrale symboler, ritualer, musik og salmer.</li> </ul>	<p>Bøgerne booket fra CFU om jul, traditioner mv. (tværfagligt med dansk).</p> <p>Forløb: Julen bag lågerne fra VIBSKO.</p> <p>Dele af forløbet "Kig op" fra VIBSKO som fortsættes efter jul.</p>	<p>Eleverne holder oplæg for klassen om forskellige traditioner og deres opståen.</p> <p>Vi fremstiller pynt og div. andre kulturprodukter og samtaler om deres oprindelse og betydning.</p> <p>Vi taler løbende gennem måneden om forskellig aspekter af julen gennem vores kalender "Julen bag lågerne"</p>

2 3 4 5	<b>Kig op</b> Et projekt om stjernehimlen	I dette forløb skal eleverne, med afsæt i kristendomskundskab og natur/teknologi arbejde med deres forståelse af universet og særligt stjernes betydning i biblen, græsk mytologi, antikken, nutiden samt ifm. div. højtid, som f.eks. julen. De skal også have indblik i centrale naturvidenskabelige begreber der vedrører stjerner som fysisk / naturligt fænomen og kendskab til Ole Rømer og hans videnskab.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Få viden om konsekvenser af samspil mellem dansk historie og omverden.</li> <li>• Få viden om særtræk ved fortalt historie.</li> <li>• Blive bekendt med fagord og begreber og faglige tekstens formål og struktur.</li> <li>• Få viden om religioners og livsopfattelsers betydning for grundlæggende tilværelsesspørgsmål.</li> </ul>	<p>Forløbet "Kig op" fra VIBSKO</p> <p>Podcast: den største historie (Third Ear, Johan Olsen).</p> <p>TV program: Ole Rømer - Astronomi</p> <p>Opgaver og undervisningsmaterialer fra hjemmesiden: <a href="https://www.vildmedrummet.dk">https://www.vildmedrummet.dk</a></p>	<p>Fælles stjernehimmel i klassen</p> <p>Minioplæg fra eleverne om forskellige stjerner, stjernebilleder og konstellationer.</p> <p>Opgaverne fra vildmedrummet.dk</p> <p>Den store rumquiz</p>
6 8 9 10	<b>Middelalderen og Margrethe d. 1.</b>	I dette forløb skal vi arbejde med den historiske periode "Middelalderen" og de forskellige samfundslag: kirken, adlen, borgere og bønder. Vi skal se på, hvilke store forandringer der sker i Danmark og Europa i denne periode, hvorfor og særligt dykke ned i Margrethe d. 1's regeringsperiode som regent over ikke bare Danmark, men hele Norden, og hvilke fordele og komplikationer det førte med sig.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Få viden om Danmark som kristent land og hvilken betydning kirken og den katolske tro havde i Middelalderen.</li> <li>• Få indblik i samfundsforhold omkring: fæstebønder, borgerskabet og adlen og deres indbyrdes forhold.</li> <li>• Eleven har viden om forudsætninger for trosvalg og tyding af tilværelsen.</li> <li>• Eleven har viden om væsentlige træk ved historiske perioder.</li> </ul>	<p>Forløb fra undervisningsmaterialet "Historie 5"</p> <p>TV program: Bdr. Madsens tidsrejse: Middelalderen.</p> <p>Opgavekompendium med tekster fra Leg &amp; Lektie: <a href="https://www.legoglektie.dk/2022/03/07/middelalderen-i-danmark-1-opgaver-reflektion-og-vide/n/">https://www.legoglektie.dk/2022/03/07/middelalderen-i-danmark-1-opgaver-reflektion-og-vide/n/</a></p> <p>Bogen: Historiekanon 1: s. 17-22: Om Absalon, Kalmarunionen og Margrethe d. 1</p>	<p>Undersøgelse af Margrethe d. 1. eftermæle i div. kilder (bøger og hjemmesider).</p> <p>Plance om Kalmarunionen (gruppearbejde)</p>

11 12 13 14 15	Musical og PBL				
17 18 19 20 21	<b>Den etiske kode</b>	I dette forløb skal eleverne arbejde med deres forståelse af robotter, kunstig intelligens, kode og etik. De vil lære hvad en robot og en kode er, samt om forskellige fagbegreber. Vi skal også undersøge og diskutere den etiske fordring, og se på denne i et religiøst perspektiv. Eleverne skal også prøve kræfter med at programmere selv.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Eleven kan formulere enkle historiske problemstillinger.</li> <li>• Eleven har viden om enkle sammenhænge mellem fortidsfortolkninger og nutidsforståelser.</li> <li>• Eleven har viden om værdier, normer og adfærd i etiske problemstillinger.</li> </ul>	Forløb fra VIBSKO "Den etiske kode"  Besøg på Naturvidenskabernes hus i Bjerringbro. Evt. som udflugt ifm. udeskole for hele årgangen.	Klassediskussion af etikken omkring robotteknologi, kunstig intelligens og menneskets rolle i dette.  Besøg på natur  Eleverne skal programmere og komme med input til den perfekte "robot gårdvagt", der kan hjælpe til i frikvarterene.
23 24 25	<b>Sundhed og sygdom</b>	I dette forløb skal eleverne lære om sygdommes betydning for den europæiske kulturhistorie samt hvordan man historiske har forsøgt at behandle disse. Vi skal også se på moderne sundhedsvidenskab og herunder udviklingen og vigtigheden af vacciner i almindelighed men særligt i forbindelse med f.eks. epidemier som corona.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Eleven kan redegøre for samspil mellem aspekter fra dansk og omverdenens historie.</li> <li>• Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse.</li> <li>• Eleven kan redegøre for sammenhængen mellem etiske principper og moralsk praksis i hverdagslivet og i religiøse problemstillinger.</li> </ul>	Forløb fra forstå.nu/kultur om "Jagten på vacciner"  Forløb fra bogen "Historie 4" sundhed og sygdom.  Tv program: Bdr. Mortensens tidsrejse (del af programmet om Guldalderen).  DR Explainer om vacciner og coronaepidemien.	Oplæg fra eleverne om forskellige historiske "landvindiger" indenfor sundhed og sygdomsbekæmpelse.  Klassesamtale og opgave om fremtidens udfordringer i sundhed og hvilke udfordringer det spiller til os som borgere.  Quiz / Kahoot